

Nieuwsbrief

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- **EXCURSIE ZATERDAG 8 JULI BIJ KIESTRA WYNS + LUNCH**
- **JETSE GOASSE, FOLKE 5592 EN BERNARD 30 ZIJN FRIES ROODBONTE PINKENSTIEREN**
- **NIEUWE FRIES ROODBONTE STIER: RIVELINO 712**
- **FOKBELEID: WAAR HOUDEN WE REKENING MEE BIJ DE INZET VAN KI STIEREN?**
- **WELKE STIEREN WERDEN ER IN 2022 VEEL GEBRUIKT?**

UITNODIGING FOKKERSDAG 8 JULI 2023 NAAR KIESTRA IN WYNS

We nodigen jullie graag uit voor de excursie naar het biologische melkveebedrijf Kiestra in Wyns. Sjouke en Folkert Kiestra hebben al jaren Fries-Hollandse en Fries Roodbonte koeien. Een klein uitstapje in het verleden naar de Holsteiners beviel niet. Nu fokken ze dus weer volledig met Fries-Hollandse en Roodbont Friese stieren.

Op **zaterdag 8 juli** ontvangen zij u graag op hun nieuwe locatie:

Adres **Bartlehiem 8 in Wyns**.

Deze excursie is een gezamenlijke fokkersdag van de vereniging van het Fries-Hollands rundvee ras en de stichting Roodbont Fries Vee.

Programma:

10.30 uur ontvangst in Wyns

Kennismaken met het bedrijf en rondleiding

12.30 uur op naar de lunch

13.00 uur lunch met aansluitend nieuws van Fries-Hollands en Fries Roodbont

U kunt u opgeven voor deze excursie door € 17,50 over te maken op rekening NL69RABO0131684655,

t.a.v. St. Behoud Roodbont Fries Vee,

vermeld aub uw naam en adres.

Betaling en opgave voor 5 juli a.s. ivm reservering lunch.

De besturen van de vereniging van het Fries-Hollands rundvee ras en de stichting Roodbont Fries Vee

VERENIGING VAN HET
FRIES-HOLLANDS
RUNDVEE RAS

VAN DE VOORZITTER

Samen met de vereniging van het Fries-Hollands rundvee ras organiseren we een excursie naar mts. Kiestra in Wyns. We pakken dit samen op omdat de veestapel van Kiestra zowel Fries-Hollandse als Fries Roodbonte koeien heeft. Zaterdag 8 juli a.s. zijn jullie daar welkom.

We krijgen regelmatig de vraag hoe we tot de keuze van een KI-stier komen. Goed om in deze nieuwsbrief met u te delen hoe wij dat doen. Zorgvuldig, maar het is ook ingewikkeld in zo'n kleine populatie.

Waar een korte bespiegeling waar de veehouderijsector voor staat in deze spannende tijd is dit voorwoord te kort. Een aantal ontwikkelingen zijn wel in het voordeel van onze originele Nederlandse koeien: Natuur-inclusieve landbouw, minder import van voer van buiten, minder kunstmestgebruik leiden de sector in een richting waar naar mijn mening de Fries Roodbonte koe prima in past. Het is een koe die met uitsluitend gras goed op de boer en zichzelf past. En op zichzelf passen is in het voordeel van de boer: langere levensduur, minder gezondheidskosten en als dubbeldoelkoe ook nog eens een prima restwaarde. Daar kun je als boer boer mee blijven. We zien dat ook in de verkopen van spermarietjes, die blijft ook stijgen. Daarnaast zien we op de Whats-App groep van de Friese Roodbonten én op onze veemarkt op onze website regelmatig vee wat aangeboden én ook weer verkocht wordt.

Tot slot wel een vraag om donateur van onze stichting te worden. We willen elk jaar een nieuwe KI-stier inzetten. De kosten kunnen we met onze kleine populatie niet uit de verkopen van de rietjes halen. Dat lukt alleen met steun van onze donateurs. Dank alvast voor de donatie.

Durk Durksz, voorzitter

RIVELINO 712 NU BESCHIKBAAR: WEER EEN TOPSTIER BESCHIKBAAR: COMBI VAN VEEL MELK EN HOGE GEHALTEN

Wij zijn continu op zoek naar stieren die wat toevoegen aan onze populatie. Met Rivelino 712 hebben we zo'n stier gevonden. Een goed ontwikkelde stier die sterk en droog beenwerk heeft. Uit de fokstal van Endendijk hebben we weer een nieuwe KI-stier beschikbaar: Rivelino 712.

Een stier die net als zijn naamgenoot Rivelino 533 veel 'oud' Fries bloed heeft: stamt af van de bekende Rivela-stal van Klaas Meekma.

Rivelino 712 combineert een goede tot hoge melkproductie met hoge gehalten bij zijn voorouders. Een vetgehalte van boven de 4,50 (soms zelf boven de 5%) met een eiwitgehalte hoog in de 3% (regelmatig ook boven de 4%)

De keurmeesters waren, net al wij, onder de indruk van deze melktypische stier.

Een stier met de 516 triple aAa code:

de 5 van 'ROND Meer eetlust. Minder speen- en beenbeschadigingen. Gemakkelijk te melken'.

de 1 van: 'DAIRY Genoeg wil om melk te geven. Snel melk laten schieten. Meer melk t.o.v. grootte'

de 6 van: 'STIJL Minder klauwverzorging. Degelijke botten. Attent karakter'

Rivelino 712 is in april gekeurd: 84-87-86 AV 85 pnt.

Op het bedrijf van Endendijk fokt de stier uniforme nakomelingen. Er lopen nu 7 jonge pinken op het bedrijf. Het zijn stuk voor stuk mooi gelijnde dieren, met super benen, droog en goed van stand, net als hun vader. Verder zijn nog 4 zonen, waarvan de eerste inmiddels verkocht is. Ook deze stiertjes zijn goed gebouwd.

Daarnaast een stier die geen directe verwantschap heeft met zijn stalgenoot Rivelino 533, die als vader Rivelino 155 heeft. Deze stier Rivelino 155 komt pas in de 4e generatie van Rivelino 712 voor. Een mooi voorbeeld van lijnenfokkerij!

Voor de populatie van het Fries Roodbonte en het Fries-Hollandse vee een echte 'outcross' stier.

Wij bevelen de stier Rivelino 712 graag aan om te gebruiken op uw bedrijf.

Bestellen via onze website: <https://roodbontfriesvee.nl/rood-bont-fries-vee/beschikbaar-sperma/vrij-verkrijgbare-stieren/>

MEEST GEBRUIKTE KI-STIEREN IN 2022 EN 2023 (T/M MEI 2023)

De spermaverkopen lopen goed. Ook dit jaar worden er weer meer rietjes verkocht dan vorig jaar. In het overzicht hiernaast worden de stieren vermeld waarvan sperma via onze stichting is geleverd.

Daarnaast zijn er ook rietjes te koop bij de andere KI-verenigingen, zoals CRV, KI-Kampen en KI-Samen. Deze leveringen staan niet in dit overzicht. Het betreft dan sperma van de stieren: Sven, Jelle 3, Sippenvenne Durk, Rivelino 533, Folker 5592 en Bernard 30.

Spermaverkopen	top 14				
2022	KI-code	opm	2023 (t/m mei)	KI-code	opm
Jelle 3	361205		Rivelino 533	82566	
Bernard 30	57285		Surfenne Frank	57316	
Epke fan 'e Slinke	57163		Bernard 30	57285	
Rivelino 533	82566		Folker 5592	57238	
De Vennen Petero	81973	Genenbank	Jelle 3	361205	
Jenthe Piet fan 'e Slinke	83122	Genenbank	Skuster Melis	57272	
Oane 's Sil	83121	Genenbank	Jetse Goasse	57162	
Surfenne Frank	57316		Eelke	57235	
Folker 5592	57238		Broekster Kei	80155	Genenbank
Marco	46024	Genenbank	Hessel	80170	Genenbank
Eelke	57235		De Vennen Joram	57164	
Skuster Marten	57249		Rivelino 712	57335	
Skylger	83112	Genenbank	Skuster Marten	57249	
Walrich Marco	80254	Genenbank	Epke fan 'e Slinke	57163	

DONATEURSBIJDRAGE 2023

Wij vragen u de donateurs bijdrage voor 2023 over te maken. (Heeft u de bijdrage al overgemaakt, dan hoeft u dat niet nogmaals te doen.)

Bent u nog geen donateur en wilt u dat wel worden: stort u bijdrage (min € 20,- meer mag natuurlijk) op

NL69RABO0131684655,

tav St. Behoud Roodbont Fries Vee,

vermeld uw naam en adres.

We zijn een ANBI stichting

HOE ZOEKEN/KIEZEN EEN KI-STIER?

We krijgen regelmatig de vraag hoe we tot de keuze van een KI-stier komen. Goed om dat hier met u te delen.

Het doel van onze stichting is het behoud van het Fries Roodbonte Vee, met oog voor de economische kant. Met reden 'met oog voor', omdat wij zowel diegenen die de koe houden voor de hobby als bedrijfsmatig willen kunnen bedienen. Vandaar dat we moederlijn(en) zoeken die het dubbeldoel (melk én vlees) vererven. Kijk maar binnen ons stierenaanbod, de ene wat meer richting melk en de andere richting vlees. Bedrijfsmatige én hobbyboeren zijn ons even lief.

We hebben zowel heel donker rode, als iets minder donker rode en ook wat wittere stieren, maar wel allemaal 100 Fries Rood of Fries-Hollands-rood. Daarnaast zoeken we ook stieren die zoveel mogelijk niet verwant zijn aan de stieren die ingezet worden. Dit om inteelt te voorkomen.

Rivelino 533

Bernard 30

Jelle 3

Epke fan'e Slinke

Alle stieren worden tegenwoordig aAa gescoord. Kijk maar bij ons aanbod, daar is variatie in aAa codes.

Ook de bedrijfsomstandigheden wegen in de keuze. Daarom kijken we ook naar de LW dan komen de beste koeien uit de veestapel boven.

We moeten echter wel reëel zijn, zo groot is het aanbod nu ook weer niet in onze kleine populatie.

Leuke klus, maar ook wel ingewikkeld.

Voor elk wat wils dus. Kiest u maar.

Kijk ook eens bij de Genenbank stieren. Daar is ook veel keuze.

<https://roodbontfriesvee.nl/rood-bont-fries-vee/beschikbaar-sperma/totaaloverzicht-stieren-en-stierkaartoverzicht/>

PINKENSTIEREN: JETSE GOASSE, FOLKER 5592 EN BERNARD 30

Binnen ons aanbod van stieren hebben we een aantal stieren die ook geschikt zijn als pinkenstier. Dat zijn Jetse Goasse, Bernard 30 en Folker 5592. Uit de cijfers van CRV blijft dat deze stieren hoger scoren op geboortegemak dan het gemiddelde. Binnen de populatie van de Fries Roodbonten scoren ze 104 en 102.

Een stier met een hoge score voor geboortegemak wordt vaak ingezet op pinken. Een fokwaarde van 104 voor geboortegemak betekent bijna 2% minder moeilijke geboorten door een zwaar kalf.

FOTOS UIT DE WHATS-APP GROEP

We hebben
Leuke fotos

Wil je ook
groep?

Stuur dan
naar mij.

0622452855

Durk

een Whats-app groep met Friesroodbont.
Ervaringen uitwisselen. Nieuwtjes etc.

in deze

een appje

OMGAAN MET VERWANTSCHAP EN INTEELT BIJ HET FRIES ROODBONT VEE

In kleine populaties, zoals die van het Fries Roodbont vee, vraagt verwantschap en inteelt voortdurend de aandacht van het bestuur en van de individuele fokkers.

Wat is verwantschap en wat is inteelt?

De verwantschap tussen twee dieren is de mate waarin ze familie van elkaar zijn. Je kunt het uitdrukken als het percentage DNA dat de dieren gemeenschappelijk hebben omdat ze familie van elkaar zijn. Voorbeeld: een kalf heeft 50 procent van het DNA van de erfelijke van de vader en 50 procent van de moeder. Dus de verwantschap van een kalf met elk van de ouders is 50 procent. De verwantschap met één van de grootouders is 25 procent.

Inteelt ontstaat wanneer een koe en een stier met elkaar gepaard worden die familie van elkaar zijn, die een verwantschap groter dan nul hebben. In de stamboom van de vader kom je dieren tegen die je ook ziet in de stamboom van de moeder. Er zijn twee redenen om inteelt te vermijden: 1) het leidt tot inteeltdepressie, de dieren worden kleiner en de gezondheid en vruchtbaarheid neemt af en 2) de aanleg voor erfelijke gebreken die de gezamenlijke voorouders in enkelvoud (verborgen) dragen komen met een kans van 25 procent in duplo voor in het kalf dat aan het gebrek dan ook daadwerkelijk lijdt.

De taak voor de Stichting Roodbont Fries vee

Het bestuur of de fok technische commissie van een rasvereniging bewaakt de toename van de verwantschap en de inteelt. Dat kan door de populatie van fokdieren zo groot mogelijk te maken door het aantal vrouwelijke stamboekdieren uit te breiden en een breed stiergebruik te promoten. Dat kan niet alleen door het aantal beschikbare KI-stieren te vergroten, maar ook door de ruim 70 stieren uit de genenbank bij de fokkerij er bij te betrekken. Het bijhouden van het aantal geboren vaarskalveren per jaar en per vaderdier is belangrijk: de verwantschap in de volgende generaties wordt groter wanneer enkele (KI-) stieren veel als vaderdier voorkomen. Een richtlijn is om per generatie minstens 20 stieren met een verschillende afstamming gelijkmatig in te zetten zodat geen van deze 20 een groter aandeel van 5 procent krijgt als vaderdier.

Een richtlijn voor de individuele fokker

Bij runderen zijn al bijna 300 erfelijke gebreken geregistreerd waarvan bekend is dat ze bij inteelt met een kans van 25 procent hebben om tot uiting kunnen komen. Bij het kiezen van een stier voor een pink of een koe is het voor de fokker heel belangrijk om goed naar de stambomen te kijken. Het meest veilig is om dieren met elkaar te paren die in de stambomen geen voorouders gemeenschappelijk hebben. Maar dat is zeker in kleine populaties vrijwel onmogelijk. Een praktische richtlijn is om geen dieren met elkaar te paren die in de eerste drie generaties een gemeenschappelijke voorouder hebben. Dan blijft de inteelt-coëfficiënt van het te verwachten kalf lager dan 6,25 procent en is ook de kans op een kalf met een erfelijk gebrek lager dan 6,25 procent.

Het bestuur van een rasvereniging heeft als taak om regelmatig (liefst jaarlijks, maar minimaal éénmaal per 4 jaar) aan te geven hoe het ras ervoor staat: Hoe staat het met de toename van de verwantschap en de inteelt? Hoeveel stieren zijn in het afgelopen jaar vader van een kalf geworden en hoeveel kalveren per vader zijn er geboren? Hoeveel vrouwelijke en mannelijke dieren zijn er beschikbaar om de volgende generatie te fokken? Welke adviezen worden er aan de eigenaren van de vrouwelijke dieren gegeven die geïnsemineerd of gedekt kunnen worden?

Kor Oldenbroek

RIVELINO 712

GOEDE MELKTYPISCHE STIER UIT KATE 883. EEN KOE DIE EEN HOGE PRODUCTIE COMBINEERT MET HOGE GEHALTEN

RIVELINO 712

NL 661624308 100% FH

KI – code: 57335

Geboortedatum: 17-07-2019

Fokker: Endendijk BV Ermelo

Eigenaar: Endendijk BV Ermelo

Goed ontwikkelde melktypische stier. Sterk en droog beenwerk.

Veel 'oud' Fries bloed, uit de Rivela-stal van Meekma

aAa code 516342

Keurmeesters waren onder de indruk van deze stier: Melktypische stier.

Gekeurd april 2023: 84-87-86 AV 85 pnt

Op het bedrijf van Endendijk lopen nu 7 jonge pinken. Het zijn stuk voor stuk mooi gelijnd dieren, met super benen, droog en goed van stand, net als hun vader.

De stier fokt uniform op het bedrijf van Endendijk.

Rivelino 712 heeft geen directe verwantschap met zijn stalgenoot Rivelino 533, die als vader Rivelino 155 heeft. Deze stier, Rivelino 155, komt pas in de 4e generatie van Rivelino 712 voor

RIVELINO 590

NL 842021603 100% FH

Geboortedatum: 09-02-2014

Fokker: D. Endendijk Ermelo

RIVELINO 565

NL 885120378

Geboortedatum: 10-11-2011

Fokker: D. Endendijk

KATE 793

NL 885119888

Fokker: D. Endendijk Ermelo

3.00 355 5237 4.61 3.90

4.03 298 6616 4,11 3,71

5.08 553 11755 4,70 3,65

KATE 883 RF

NL 842022442

Geboortedatum: 26-06-2015

Fokker: D. Endendijk Ermelo

2.07 473 9867 4.87 4,06

4.01 458 10951 4.71 4,00

5.06 390 8478 5,08 4,01

RIVELINO 541

NL 561619165

Geboortedatum: 14-01-2010

Fokker: D. Endendijk

KATE 811

NL 885120208

Geboortedatum 11-07-2011

Fokker: D. Endendijk Ermelo

2.03 557 7022 5,08 4,05

3.11 286 6708 4,12 3,78

5.00 639 12556 4,59 3,90

7.00 505 11266 4,16 3,82

